

Complexnummer: 521696

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

521697, 521698

Woonplaats

Standdaarbuiten

Gemeente

Moerdijk

Provincie

Noord-Brabant

Hoofdadres van hoofdobject

Molendijk 7, 4758 SB Standdaarbuiten

Complexomschrijving

Inleiding.

Boerderijcomplex buiten het centrum van Standdaarbuiten, gelegen aan de noordzijde van de Molendijk en bestaande uit een HERENHUIS, een KOETSHUIS en een SCHUUR, die in 2010 door een brand is tenietgegaan. Aan het herenhuis en het naastliggende koetshuis gaat een siertuin vooraf die vanaf de straat bereikbaar is via een toegang met smeedijzeren sierposten. Het boerderijcomplex is van het West-Brabantse type en toont Eclectische stijlvormen. Het wordt gekenschetst door een vrijstaand woonhuis met herenhuisachtige allure, een dwarse opzet en een zadeldak tussen zijtopgevels, alsmede een grote vrijstaande veeschuur met zijlangsdeel. Het woonhuis is via een bescheiden tussenlid verbonden met een fors koetshuis met stallen. De grote veeschuur was door jaarankers gedateerd 1896, maar het

woonhuis en het koetshuis zijn waarschijnlijk van iets oudere datum. Gezien de opzet en de eclectische vormgeving zullen deze gebouwen omstreeks 1880 zijn gebouwd. Het woonhuis bleef vrij gaaf intact. Tot de belangrijkste wijzigingen behoort het moderne venster in het rechter deel van de achtergevel. Het koetshuis is aan de achterzijde vernieuwd. De grote veeschuur was ingrijpender gewijzigd, doordat de meeste van de oorspronkelijke gevelopeningen in het recente verleden zijn dichtgemetseld en zwart gepleisterd.

Waardering.

Het complex van boerderij met woonhuis, koetshuis, schuur en omringende siertuin is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als een karakteristiek en in opzet gaaf voorbeeld van een laat 19de-/vroeg 20ste-eeuws historisch boerderijcomplex met vrijstaand herenhuis, koetshuis en grote zijlangsdeelschuur, van een streekeigen type. Het complex heeft, gelegen buiten de bebouwde kom van Standdaarbuiten en daarmee verwijzend naar de vroegere agrarische betekenis van dit gebied, tevens cultuurhistorische waarde als representant van de agrarische ontwikkeling in het kleigebied.

Het complex heeft een hoge ensemblewaarde vanwege de prominente ligging langs een doorgaande weg oostelijk van de bebouwde kom van Standdaarbuiten.

Het betreft één van de weinige nog vrij gaaf gebleven boerenerven in deze streek. Het is van belang wegens de kwaliteit van de samenstellende onderdelen, bestaande uit een herenhuis met voortuin, een koetshuis, een forse schuur en diverse markante erfelementen (toegangsposten, groenelementen, waaronder een aantal kastanjes westelijk op het erf).

Monumentnummer*: 521697

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 13581/10

Complexnummer

521696

Complexnaam

-

*Woonplaats**

Standdaarbuiten

*Gemeente**

Moerdijk

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Molendijk

*Nr**

7

*Toev.**

*Postcode**

4758 SB

*Woonplaats**

Standdaarbuiten

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Standdaarbuiten

*Sectie**

I

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

395

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

WOONHUIS, behorend tot het boerderijcomplex Molendijk 7, waarschijnlijk omstreeks 1880 gebouwd in Eclectische trant. Het huis is van het middengangtype met dwars geplaatst zadeldak. Het huis is wat betreft de uiterlijke verschijningsvorm in vrij gave staat bewaard gebleven. In de achtergevel bevindt zich een modern venster.

Omschrijving.

Woonhuis met rechthoekige plattegrond, één bouwlaag en twee zolderverdiepingen, opgenomen binnen een fors zadeldak met de nokrichting evenwijdig aan de voorgevel. Het woonhuis is door een laag tussenlid tegen de linker zijgevel verbonden met het naast gelegen grote koetshuis. Het zadeldak is gedekt met gesmoorde kruispannen en bezit bij de zijtopgevels houten overstekken op eenvoudige klossen. Op de nokeinden staan gepleisterde schoorstenen. Moderne dakramen in voor- en achterschild. De gevels zijn geheel gepleisterd of witgeschilderd en voorzien van een gepleisterde plint. De gepleisterde voorgevel is vijf traveeën breed en symmetrisch van indeling. De gevel sluit aan de bovenzijde af met een hoofdgestel, bestaande uit een geprofileerde architraaflijst, een fries met opgelegde panelen en een geprofileerde houten kroonlijst op zes rijk geprofileerde consoles. Vensters en ingang zijn voorzien van geprofileerde gepleisterde omlijstingen met omgezette bovenhoeken en stucwerkornamenten midden boven. In de middenas bevindt zich de hoofdingang, voorzien van een hardstenen stoeprede, een kozijn met eenvoudige paneeldeur en boven het kalf een licht getoogd enkelruits bovenlicht. Aan weerszijden bevinden zich twee licht getoogde vensters met hardstenen lekdorpels, stolpramen met getoogde enkelruits bovenlichten en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

houten persiennes. Onder de lekdorpels bevinden zich casementen en consoles met diamantkoppen. Onder elk venster bevindt zich een licht getoogd enkelruits kelderlicht. De wit geschilderde zijgevels zijn gemetseld in baksteen in kruisverband. De zijgevels hebben beide in de top drie licht getoogde vensters met T-schuiframen. De linker zijgevel heeft rechts voorts een venster met enkelruits schuifraam en persienne. Op het linker deel van deze gevel sluit het tussenlid aan. De gepleisterde achtergevel heeft links twee vensters met vierruits schuiframen met enkelruits bovenlichten en houten luiken. In de middenas van de gevel een ingang met vernieuwde deur en enkelruits bovenlicht. In het rechter deel van de gevel een modern venster. Het pand is gelegen binnen een eigen terrein met aan de voorzijde een siertuin en een sloot. Het terrein is bereikbaar via een toegang die voorzien is van gietijzeren sierposten met een kapiteel en pijnappelbekroning. Het dubbele draaihek is niet origineel.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van een gaaf boerderijcomplex buiten de bebouwde kom van Standdaarbuiten, verwijzend naar de vroegere agrarische betekenis van het kleigebied. Het heeft architectuurhistorische waarde als goed en redelijk gaaf voorbeeld van een laat 19de-eeuwse vrijstaande boerenwoning met de allure van een herenhuis, zoals dat bij boerderijcomplexen van het West-Brabantse type kan worden aangetroffen. De in eclectische trant vormgegeven voorgevel wordt gekenmerkt door de symmetrische indeling, de geornamenteerde kozijnomlijstingen en het afsluitende hoofdstel. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een grote veeschuur en een koetshuis, diverse groenelementen en een tuin met sierposten bij de toegang en is tevens van beeldbepalend belang voor de Molendijk en omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen
Voorwerpen op pleinen en dergelijke
Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Woonhuis(K)
Erfscheidig(D)
Tuin, park en plantsoen

Functie

Woonhuis
Hekpijler
Tuin

Monumentnummer*: 521698

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 13581/10

Monumentnaam**

Boerderijcomplex

Complexnummer

521696

Complexnaam

-

Woonplaats*

Standdaarbuiten

Gemeente*

Moerdijk

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Molendijk

Nr*

7

Toev.*

Postcode*

4758 SB

Woonplaats*

Standdaarbuiten

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Standdaarbuiten

Sectie*

I

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

395

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding.

Aan de westzijde van het complex gelegen KOETSHUIS in Eclectische vormen, dat via een tussenlid aansluit op de westgevel van het bijbehorende herenhuis. Westelijk van het koetshuis bevindt zich een erf, aan de voorzijde is een siertuin die doorloopt langs het herenhuis. Het koetshuis dateert uit omstreeks 1880. Het gebouw heeft met name aan de achterzijde wijzigingen ondergaan. Deze gevel is nieuw opgetrokken. In de voorgevel zijn in de rechter twee traveeën twee ingangen dichtgezet en vervangen door twee kleine vensters.

Omschrijving.

Het koetshuis heeft een rechthoekige plattegrond en ligt in het verlengde van het naastliggende herenhuis. Het sluit via een tussenlid met een plat dak aan op de linker zijgevel van het huis. Het koetshuis heeft één bouwlaag en is voorzien van een ongelijk zadeldak met de nokrichting evenwijdig aan de voorgevel. Het dak is gedekt met gesmoorde kruispannen en heeft bij de zijgevel overstekken met houten windveren. De gevels zijn opgetrokken in baksteen in kruisverband en voorzien van gepleisterde plinten. De voorgevel (straatzijde) heeft vijf traveeën die geflankeerd worden door gepleisterde pilasters met een paneel. Aan de bovenzijde wordt de gevel afgesloten door een gepleisterd hoofdgestel met een houten kroonlijst. De drie linker traveeën bevatten een brede ingang met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tweesteens segmentboog en dubbele opgeklampte poort. Van de middelste ingang bevat de poort twee veelruits raampjes. De twee traveeën uiterst rechts zijn smaller en bevatten elk een niet oorspronkelijk laag venster met een anderhalfsteens strek en een drieruits raam. Het tussenlid tussen koetshuis en herenhuis wordt aan de bovenzijde afgesloten door een houten boeibord en heeft links een getoogde ingang met een hardstenen stoepdorpel, dito neuten en een opgeklampte deur. Rechts van de ingang bevindt zich een klein venster met een hardstenen lekdorpel en een enkelruits raampje. De rechter zijgevel heeft rechts van de aansluiting van het tussenlid een venster met zesruits schuifraam. Rechts hiernaast een getoogd stalvenster met drieruits raam en een gemoderniseerde ingang met getoogd drieruits bovenlicht. In de topgevel een getoogd venstertje met drieruits raam en een oculusvenster met ijzeren roosraam. De linker zijgevel heeft beneden drie dichtgezette stalingangen onder segmentbogen. De vroegere bovenlichten zijn in het pleisterwerk nagebootst. In de topgevel twee opgeklampte hooiluiken met getoogde drieruits bovenlichten onder segmentbogen. Geheel in de top een oculusvenster met gietijzeren roosraam. De achtergevel is geheel vernieuwd.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als onderdeel van een gaaf boerderijcomplex buiten de bebouwde kom van Standdaarbuiten, verwijzend naar de vroegere agrarische betekenis van het kleigebied. Het heeft architectuurhistorische waarde als goed, zeldzaam en redelijk gaaf voorbeeld van een fors koetshuis met stallen uit het einde van de 19de eeuw. Het gebouw heeft wegens de prominente situering naast het herenhuis een voorname vormgeving gekregen. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een herenhuis en een grote veeschuur, diverse groenelementen en een tuin met sierposten bij de toegang, tevens van beeldbepalend belang voor de Molendijk en omgeving.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Koetshuis (G)